

Verslag

**van de vergadering van
provinciale staten van Drenthe**

gehouden op 6 februari 2008

INHOUD

Opening	4
Mededelingen	4
Ingekomen stukken	4
Vaststelling agenda	4
Vaststelling verslag van de vergadering van 19 december 2007	4
Mondelinge vragen	4
Statenstuk 2008-314, Vaststelling gewijzigde Reglementen voor de waterschappen Hunze en Aa's, Noorderzijlvest, Reest en Wieden en Velt en Vecht	9
- <i>Amendement A1 (verworpen)</i>	10
Sluiting	22
Toezegging	23

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE

Verslag van de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 6 februari 2008 in het provinciehuis te Assen.

Tegenwoordig zijn:

A.L. ter Beek, Commissaris van de Koningin, voorzitter

de leden (37 in getal):

J.J. Baltes (VVD)
M.A.M. Berends (PvdA)
H.H. van de Boer (VVD)
L. Bomhof (VVD)
mevrouw K.J. Datema-Klöpping (SP)
D.B. Dijkstra (CDA)
K.R. Dijkstra (PvdA)
mevrouw A.H. Fronczek (SP)
E. Hemsteede (PvdA)
H.R. Hornstra (PvdA)
A. Huizing (PvdA)
S. de Jong (CDA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
A. Kerstholt (VVD)
H. Klaver (CDA)
J.H. Lammers (CDA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (CDA)
T.S. Medemblik (ChristenUnie)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
mevrouw J.H. Mustamu (PvdA)
P.H. Oosterlaak (SP)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
A.G.H. Peters (CDA)
mevrouw G. Seinen (CDA)
J. Slagter (PvdA)
mevrouw G.H. Smith (GroenLinks)
mevrouw M. Stijkel-Kuijpers (ChristenUnie)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
G.J. Udding (VVD)
E.R. Veenstra (PvdA)
J. Vester (SP)
mevrouw S. van de Vijver-Geitz (PvdA)
A. Wendt (ChristenUnie)
R. Westerhof (SP)
Th.J. Wijbenga (CDA)
B.J. Ziengs (VVD)

mevrouw I.M. Rozema, griffier der staten van Drenthe

Verder aanwezig:

H. Baas (gedeputeerde)
J.H. Bats (gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (gedeputeerde)
R.W. Munniksma (gedeputeerde)

Met kennisgeving afwezig:

H. Beerda (PvdA)
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
A. Timmerman (VVD)
A. van der Tuuk (PvdA)
H.P.K.M. Looman (gedeputeerde)

A. Opening

De VOORZITTER: Ik open de vergadering van provinciale staten (PS) (15.04 uur) en heet u hartelijk welkom.

B. Mededelingen

De VOORZITTER: Ik deel de staten mee dat er een aantal berichten van verhindering is. Het betreft mevrouw Goudriaan, de heren Beerda, Timmerman en Van der Tuuk en gedeputeerde Looman.

De gedeputeerden Bats en mevrouw Haarsma zullen de vergadering eerst later kunnen komen bijwonen. Ik constateer tot mijn vreugde dat mevrouw Klip op tijd aanwezig kon zijn.

C. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor de ingekomen stukken A.1 tot en met A.3 en B.1 conform de voorgestelde behandeling af te doen.

Daartoe wordt besloten.

D. Vaststelling agenda

De agenda wordt conform het ontwerp vastgesteld.

E. Vaststelling verslag van de vergadering van 19 december 2007

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

F. Mondelinge vragen

De VOORZITTER: Ik deel mee dat mondelinge vragen zijn aangemeld door de heer Langenkamp, die het college wil bevragen over de vervoerscapaciteit van de hoogspanningslijn Hoogkerk-Zwolle.

Ik geef het woord aan de heer Langenkamp.

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. Ondanks het verhaal dat vanochtend in het Dagblad van het Noorden stond, handhaaft de fractie van GroenLinks haar vragen over de vervoerscapaciteit van de hoogspanningslijn.

In de Statencommissie Omgevingsbeleid is uitgebreid over dit onderwerp gesproken en uiteindelijk is besloten onder een aantal voorwaarden mee te werken aan het structureel in stand houden van die hoogspanningslijn. De belangrijkste voorwaarde was dat álle aangemelde duurzame en kleinschalige energie-initiatieven vanaf 1 februari 2008 de opgewekte elektriciteit kunnen afvoeren. Het ministerie zou daarop dan toezien.

GroenLinks had van betrokkenen al gehoord dat het helemaal anders was en in de pers werd verleden week gemeld dat bestuurders en landbouwers onaangenaam verrast zijn door de mededeling van Essent dat nog zeker twee à drie jaar geen groene stroom kan worden doorgesluisd en dat de gedeputeerde indruk heeft dat Essent op deze wijze zijn gram wil halen. In het Dagblad van het Noorden van vandaag staat dat het netwerk van Essent toch meer groene stroom gaat doorsturen, maar dit betekent nog steeds niet dat duurzaam opgewekte stroom altijd voorrang op het net krijgt. Er komt alleen wat meer, maar wat is die capaciteit nu dan? In het bericht staat dat in Groningen, Drenthe en Overijssel tezamen 50 bedrijven de kans krijgen groene stroom te leveren, maar om hoeveel Drentse bedrijven gaat het daarbij, hoe worden die bedrijven geselecteerd en wat wordt er met die andere bedrijven gedaan, blijven die in de kou staan?

Voorzitter. Ik wil dan nu de vragen die ik in mijn brief van 4 februari heb opgenomen, voorlezen.

1. Kloppen deze berichten? Bij het beantwoorden van deze vraag kan het college ook uitgebreid op de laatste stand van zaken ingaan.
2. Voelt het college zich in deze problematiek nog serieus genomen?
3. Is inmiddels het formele besluit tot afwijking van het Provinciaal omgevingsplan in dezen in gang gezet?
4. Wat vindt het college ervan dat, zo snel na de brief van 13 december van het Ministerie van Economische Zaken (EZ), Essent Netwerk met deze mededeling komt?
5. Welke middelen heeft het college om de toegezegde aansluitplicht na te komen, of op welke manier kan het college het ministerie hierop aanspreken?
6. Wat zijn de gevolgen voor de ambities die de provincie zelf heeft op het gebied van duurzame energie?
7. Betekent dit bijvoorbeeld ook uitstel van de uitbreiding van het windmolenpark in Coevorden en omgeving? Als er 35 MW geleverd wordt, gaat dit dan ten koste van andere, kleine energieleveranciers?
8. Heeft het college nagedacht over mogelijkheden om de betrokken tuinders en landbouwers tijdelijk financieel te ondersteunen?

Mevrouw KLIP: Mijnheer de voorzitter. Laat ik beginnen met de opmerking dat het voor alle partijen, dus voor consumenten, producenten, overheden enzovoorts, langzamerhand een ongelooflijk verwarrende informatie-stroom is geworden. Ik zal proberen aan de hand van de opmerkingen van de heer Langenkamp zo goed mogelijk duidelijkheid te verschaffen.

Naar aanleiding van berichten van boeren die al een hele tijd wachten op mogelijkheden om de door hen opgewekte groene stroom aan het net te leveren, en allerlei andere signalen hebben wij vanzelfsprekend contact opgenomen met Essent, TenneT en het Ministerie van EZ. Gisteren nog is er aan het eind van de middag en begin van de avond een heel breed ambtelijk overleg geweest tussen Essent, TenneT en vertegenwoordigers van de drie noordelijke provincies, in dit geval de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel. De berichten die verleden week in de krant stonden dat het nog zeker twee tot drie jaar duurt voor er überhaupt stroom aan het net kan worden geleverd, kloppen niet.

Ongeveer de helft van de producenten in Noord-Nederland die nu bekend zijn bij Essent Netbeheer en TenneT kunnen op relatief korte termijn worden aangesloten en hun stroom leveren aan het net onder het zogenaamde roundbackscenario. Dat scenario komt erop neer dat wanneer je als laatste in de rij bent aangesloten - de Nederlandse wetgeving is nog steeds last come, first out - je op het moment dat er op het net storing is, onderhoud moet worden gepleegd of er sprake is van overcapaciteit, je als eerste van het net wordt afgegooid.

Dat in de noordelijke provincies nu toch leveranciers van groene stroom volgens dat scenario worden toegelaten, is omdat er nu, zoals dat formeel heet "zicht is op capaciteitsuitbreiding" omdat Drenthe en Overijssel het voorname hebben uitgesproken - in de commissie is dit verleden week ter sprake geweest - om de lijn Hoogeveen-Zwolle te laten staan en akkoord te gaan met de opwaardering van het totale traject vanuit de provincie Groningen naar de Noordoostpolder. Zicht op capaciteitsverruiming betekent dat ook de Directie Toezicht Energie (DTE) toestemming geeft voor het toepassen van dat roundback scenario, wat weer betekent dat TenneT Essent meer ruimte geeft op zijn netwerk.

Wat dit allemaal precies betekent, is nog niet duidelijk. Zo is niet duidelijk wat "ongeveer de helft van alle bekende initiatieven" betekent. Gisteren is afgesproken dat er per deelgebied - het heeft te maken met technische infrastructuur - voor 1 april duidelijkheid zal zijn over vanuit welk deelgebied aan het net van Essent en vervolgens doorgestroomd aan TenneT kan worden geleverd en wat dit concreet voor alle individuele initiatieven betekent. Wanneer dit per deelgebied duidelijk is, is ook duidelijk of, wanneer de techniek daarvoor binnen dat gebied er is, nog nieuwe initiatieven mogelijk zijn. Voor 1 april is dus duidelijk of er niet alleen plek is voor een deel van de bekende initiatieven, maar mogelijk ook voor nieuwe initiatieven.

Wij hebben gisteren overigens ook begrepen dat ook dit betekent dat een aantal initiatieven niet zal kunnen worden toegelaten op het net; en dat is, zoals de heer Langenkamp zegt, in tegenspraak met een de voorwaarden die wij in de overeenkomst met het Ministerie van EZ en de twee andere partijen hebben gesteld.

In haar brief van 20 december aan de Tweede Kamer, welke brief de staten begin dit jaar is toegestuurd, heeft de minister kenbaar gemaakt dat zij voornemens is congestiemanagement toe te passen. Dat betekent dat niet langer het systeem zal zijn dat als je als laatste op het transportnet bent toegevoegd, je er ook als eerste vanaf gegooid wordt, maar dat op het moment van storing of overcapaciteit er een soort van veilingsysteem in werking treedt. Dit zal in de praktijk betekenen dat dan juist de kleinere stroomleveranciers op het net zullen blijven en de heel grote zullen afhaken.

Het feit dat het roundbackscenario de voorwaarde is om aan het net mogen te leveren, is daarmee waarschijnlijk al achterhaald, want tegen de tijd dat er geleverd gaat worden, zal het congestiemanagement gelden. Immers, iedereen die van plan is te leveren, zal nog alle apparatuur daarvoor moeten aanschaffen.

Het antwoord op de vraag of wij ons nog steeds serieus genomen voelen, is ja. Wij voelen ons zeker door het Ministerie van EZ serieus genomen en ook wel door TenneT en Essent Netbeheer, maar er is wel veel verwarring gezaaid en er is duidelijk sprake van grote miscommunicatie tussen TenneT en Essent Netbeheer.

Ik ben blij dat het door de heer Langenkamp voorgelezen stukje uit de krant waaruit zou moeten blijken dat mijn indruk is dat Essent zijn gram aan het halen is, niet tussen aanhalingstekens stond, want op dit punt zijn mijn woorden wat anders in de krant gekomen dan ze in het gesprek met de journalist zijn uitgesproken. Overigens vindt het college van gedeputeerde staten (GS) het nog wel steeds heel onacceptabel dat twee nutsbedrijven rollebollend over straat gaan en niet van tevoren afspraken maken over zaken waarbij ook het Ministerie EZ betrokken is. Het is zelfs zo dat de minister van EZ, mevrouw Van der Hoeven, inmiddels een onderzoek heeft ingesteld naar hoe het toch kan dat afspraken worden gemaakt en dat vervolgens een volgende partij de vinger opsteekt en zegt: "Ja, je kunt die afspraak wel maken, maar het lukt niet." Dus ook de minister van EZ bemoeit zich er op dit moment tegenaan.

Wij hebben gisteren een heel constructief gesprek gehad met TenneT en Essent om op heel korte termijn duidelijkheid te krijgen.

Is het formele besluit tot afwijking van het POP al genomen? Nee, nog niet. Naar aanleiding van de huidige ontwikkelingen zou ik willen voorstellen om dat ook nog maar even niet te doen en dat besluit aan te houden tot er daadwerkelijk duidelijkheid is over wie er op het net kan worden aangesloten.

Aan de andere kant betekent het niet nemen van een besluit dat de capaciteitsuitbreiding weer weg is en überhaupt niemand kan worden aangesloten. Wij zitten dus wel tussen twee kwaden, maar ik denk dat het verstandig is dat we het definitieve besluit over het POP even aanhouden en daarmee wat druk op de ketel houden tot we werkelijk heel concreet weten wat er aan de hand is.

Dat wij onaangenaam verrast waren, heb ik inmiddels al verteld.

Over de mogelijkheden die wij hebben, heb ik het eigenlijk ook al een beetje gehad. Een van die mogelijkheden is het besluit tot afwijking van het POP even aan te houden. Bovendien zijn wij nog in afwachting van het advies van de Adviescommissie Fysieke Leefomgeving dat waarschijnlijk eind februari zal verschijnen en verder heeft de overheid natuurlijk de mogelijkheid te communiceren, te overleggen, te regisseren en partijen bij elkaar te brengen.

Wat dit betekent voor onze initiatieven en ambities op het gebied van duurzame energie, is pas te zeggen op het moment dat wij duidelijkheid hebben van Essent en TenneT en die duidelijkheid moet er uiterlijk 1 april zijn. Dat niet iedereen direct aangesloten zal kunnen worden, betekent een deuk in onze ambities, maar aan de andere kant heb ik begrepen - maar, nogmaals, dat zal uiterlijk 1 april duidelijk zijn - dat dit misschien voor nieuwe initiatieven in die specifieke gebieden, waar wel kan worden aangesloten, weer mogelijkheden biedt.

De minister van EZ heeft inmiddels definitief besloten een wetsvoorstel voor te bereiden, waarbij duurzame energie, groot of klein, altijd voorrang krijgt op het transportnetwerk.

Het windmolenpark in Coevorden kan in principe direct worden aangesloten op het netwerk van Essent en vervolgens op dat van TenneT. Er ligt een offerte bij Defensie en de meest recente informatie, namelijk die van een uur geleden, is dat Defensie nog geen aanvraag heeft ingediend, maar dat dit geen probleem zal zijn voor het windmolenpark.

De laatste vraag van de heer Langenkamp ging over mogelijkheden voor financiële ondersteuning. Het college van GS heeft niet de intentie tuinders en landbouwers tijdelijk financieel te ondersteunen. Wij zetten ons ongelukkig in voor het realiseren van goede aansluit- en invoermogelijkheden, maar de verantwoordelijkheid voor een goed functionerend transportnetwerk ligt echt heel duidelijk bij de netbeheerders en niet bij de provincie.

Er zijn gisteren in vertrouwelijkheid en ook met de afspraak van vertrouwelijkheid cijfers genoemd, waarbij het ging om de vraag om hoeveel het gaat bij "de helft van de aansluitingen". Essent moet het nog exact uitzoeken, maar heeft zo'n beetje door de oogharen gekeken om welke aantallen het dan gaat. De afspraak was dat deze cijfers niet naar buiten zouden gaan, maar nu die vanochtend al globaal in de krant stonden, voel ik mij minder gehinderd die cijfers te noemen.

In totaal noordelijk verband, dus Groningen, Drenthe en Overijssel/Flevoland, gaat het om 107 plannen, waarvan 52 meteen aan te sluiten zijn en 55 niet. In Drenthe gaat het om in totaal 35 tot nu toe bekende initiatieven, waarvan er - nogmaals: met de blik door de oogharen, dus het college kan niet op het exacte aantal vastgepind worden - slechts 11 direct kunnen worden aangesloten en 24 langer zullen moeten wachten. Dat zal dan niet meteen twee of drie jaar zijn, maar aansluiting zal niet op heel korte termijn kunnen plaatsvinden.

Voorzitter. Ik meen hiermee ongeveer wel alles te hebben verteld wat ik over dit onderwerp weet.

De VOORZITTER: Ik geef de heer Langenkamp de gelegenheid tot het stellen van een aanvullende vraag.

De heer LANGENKAMP: Het moeilijke is dat het om een aanvullende vraag moet gaan, terwijl mijn vragen in eerste termijn juist heel algemeen waren gesteld.

De gedeputeerde geeft aan dat het allemaal niet alleen verwarrend, maar ook nog heel onduidelijk is. Vooral dat 24 bedrijven nu al te horen krijgen dat zij nog lang moeten wachten, vind ik erg teleurstellend. Nieuwe initiatieven worden hiermee afgeschrikt. Mijn concrete vraag is daarom de volgende: wat gaat de provincie doen of met welke voorstellen komt de provincie richting die 24 initiatieven en hoe probeert het college het eigen beleid van Drenthe met betrekking tot duurzame energie zodanig vorm te geven dat niet iedereen gaat zeggen dat er de eerste drie jaar niets gedaan kan worden?

Mevrouw KLIP: Een heel gedetailleerd voorstel kan op dit moment niet van mij worden verwacht, want ook voor het college is deze informatie behoorlijk vers.

Wanneer wij op 1 april duidelijk hebben waar "de rode en groene gebieden" liggen, weten wij waar de technische infrastructuur aanwezig is, gecombineerd met de grotere capaciteit die TenneT biedt en de DTE toestaat voor levering aan het net. Op dat moment weten wij welke mogelijkheden er zijn voor bestaande, maar ook voor nieuwe initiatieven in dat gebied. Binnen de "rode gebieden" zal het allemaal wat langer duren voor er geleverd kan worden en dat heeft te maken met het bouwen van transformatoren.

Aan onze voorwaarde dat wij bereid zijn die hoogspanningslijn te laten staan mits alle bekende initiatieven kunnen worden aangesloten, zal waarschijnlijk niet voldaan worden. Dat is een van de redenen om de afwijking van het POP in ieder geval tot na 1 april aan te houden. GS hebben dan de tijd om na te denken over wat de provincie te doen staat.

Op het moment dat Drenthe besluit niet akkoord te gaan met het laten voortbestaan en het opwaarderen van de hoogspanningslijn, komt Groningen in de problemen en zal de DTE geen toestemming geven voor het roundbackscenario, waarna helemaal niemand meer kan worden aangesloten. Het is dus een keuze tussen the devil and the deep blue sea. En daarom stel ik voor pas op de plaats te maken tot wij werkelijk weten wat er aan de hand is. In de tussentijd kunnen wij een paar scenario's uitwerken.

De VOORZITTER: Dan geef ik nu de andere leden de gelegenheid tot het stellen van een vraag.

De heer LAMMERS: Mijnheer de voorzitter. Ik dank de gedeputeerde voor haar antwoord. Ik ben naar de voorlichtingsbijeenkomst van TenneT in Nieuw-Amsterdam geweest en ik ben, helaas, de heer Langenkamp daar niet tegengekomen.

De presentatie door Essent en TenneT op die bijeenkomst was een wat gênante vertoning, waarbij die instellingen elkaar voor de ogen van de aanwezigen vliegen zaten af te vangen. Ik ben daarom blij te horen dat de gedeputeerde wat meer de regierol op zich wil nemen.

Tijdens het verzwaren van de lijn tussen Zwolle en Hoogeveen en verder zullen delen van het netwerk uit bedrijf worden genomen en ook dat zal gedurende vele maanden voor problemen zorgen bij mensen die stroom willen leveren.

Voor het roundbackscenario is toestemming van de DTE en de NMa essentieel, maar de vraag is hoeveel procent van de tijd iemand die als eerste van het net af moet, geleverd heeft: is dat 10% of 90%? Voor die vraag kreeg ik tijdens de presentatie wel complimenten, maar er kwam geen antwoord. Er zijn dus nog heel wat hobbels te nemen.

Het veilen van capaciteit lijkt prachtig, maar het kan wel eens zo blijken te zijn dat het geld dat grote leveranciers, die moeten afschakelen en dus niet leveren, krijgen, door de kleine leveranciers moet worden opgebracht, tenzij de kosten gesocialiseerd worden en de burger daar dus voor betaalt. Al met al is de euforie wel een klein beetje voorbij.

Mevrouw KLIP: Mijnheer de voorzitter. Op de vraag over het roundbackscenario kan ik ook geen antwoord geven. Ook het congestiemanagement, dus het veilingsysteem, is in die zin een tijdelijke maatregel, dat op het moment dat de lijn is verzaamd tot 380 KV er niet meer geveild hoeft te worden. Ik heb ook begrepen dat met name initiatiefnemers - in Zuidoost-Drenthe zijn dit vooral boeren, maar bijvoorbeeld ook Defensie - betrokken zullen worden bij de definitieve vormgeving van het congestiemanagement. Alle door de heer Lammers genoemde problemen komen daarbij vanzelfsprekend ook aan de orde.

De heer BOMHOF: Mijnheer de voorzitter. Het heeft mij wat verbaasd dat de heer Langenkamp, ondanks de doorbraak die gisteren is bereikt, zijn vragen handhaaft.

Mevrouw Klip heeft mij niet verbaasd, want zij gaf een voortreffelijk antwoord en uit haar reactie op de opmerkingen van de heer Lammers blijkt wel dat de discussie nog zeker niet ten einde is. De discussie moet bovendien niet in PS maar in de statencommissie worden gevoerd en daarom vraag ik mevrouw Klip ons een notitie te sturen, waarin de nu door haar gegeven informatie en alle informatie die de komende dagen ongetwijfeld nog zal volgen, zal zijn opgenomen. Het verslag van de vergadering van vandaag is dus niet voldoende, maar de notitie hoeft ook niet al de volgende week klaar te zijn. In de commissie kan dan verder op deze kwestie worden teruggekomen.

Mevrouw KLIP: Voorzitter. Ik wil er zo ongeveer wel dag en nacht met de staten over spreken, maar het is pas zinnig een notitie te sturen op het moment dat het college zelf ook meer duidelijkheid heeft. Die duidelijkheid moet er uiterlijk 1 april zijn.

Zodra er wat meer gedetailleerde informatie is over aantallen en dergelijke, of zoveel eerder als zich belangwekkende ontwikkelingen hebben voorgedaan, zal ik de staten een notitie toesturen.

De heer HORNSTRA: Voorzitter. Ik wil de communicatie voorlopig wel tot de dag beperken.

Ik werd niet vrolijk van het verhaal. Ik zit met name met de groep van 24 die al initiatieven heeft ontwikkeld en met al die mensen die al voorbereidingen in gedachten hebben en misschien al hebben getroffen en daarvoor kosten hebben gemaakt, die nu in de kou staan. Wie communiceert met die mensen en welk verhaal krijgen zij dan te horen? Als je als overheid bepaalde maatschappelijke doelen stelt en met de uitvoering zo de mist ingaat, hebben wij toch wel een probleem met elkaar.

Mevrouw KLIP: Ik denk dat de heer Hornstra en het college het volledig eens zijn. Wat ik heel vreemd vind, is dat wanneer voor alle partijen duidelijk is dat wanneer TenneT, het Ministerie van EZ en provincies met elkaar in overleg zijn, Essent zijn vinger niet opsteekt en aan de andere kant vind ik het even vreemd dat wanneer TenneT met ons overlegt, die organisatie niet van tevoren even checkt of wat er allemaal wordt toegezegd, wel kan.

De provincie neemt haar verantwoordelijk wel, maar het blijft echt de verantwoordelijkheid van de rijksoverheid en de netbeheerders om te zorgen voor voldoende capaciteit op het hoogspanningsnet. De provincie heeft al wel aangegeven in ieder geval als intermediair te willen blijven fungeren tussen alle initiatiefnemers en de grote netbeheerders, want de provincie realiseert zich heel goed dat het voor een individu heel moeilijk is meteen de juiste mijnheer of mevrouw aan de telefoon te krijgen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat we hiermee gekomen zijn aan het eind van ons mondelinge vragenhalfuurtje.

G. Voorstellen

1. Het voorstel van gedeputeerde staten van 6 december 2007, kenmerk 49/5.5/2007015259, Vaststelling gewijzigde Reglementen voor de waterschappen Hunze en Aa's, Noorderzijlvest, Reest en Wieden en Velt en Vecht

(Statenstuk 2008-314)

met het op dit agendapunt punt betrekking hebbende ongecorrigeerde verslag van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid van 16 januari 2008.

De VOORZITTER: Omdat het mij bekend is dat de heer Langenkamp een amendement wenst in te dienen, geef ik hem als eerste spreker het woord.

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben te maken met een gedrocht van een voorstel, zoals de gedeputeerde het zo mooi in de commissie zei. Het is een poging de waterschapsverkiezingen democratischer te laten verlopen, maar het is de vraag of dat lukt. In ieder geval moeten de Drentse staten er nu voor zorgen dat het voor de komende jaren zo goed mogelijk geregeld is.

Het college heeft onderhandeld en er ligt nu een voorstel voor, waarover de laatste tijd al vaak is gezegd: "Pas op, wees u ervan bewust dat als de staten er iets aan veranderen het hele bouwwerk kan instorten." De Groningse gedeputeerde Bleker ging nog een stap verder met zijn oproep aan de Drentse staten zich er niet mee te bemoeien. Ik baal een beetje van dergelijke adviezen.

Het is wel van belang dat de staten van Groningen zich vandaag hebben uitgesproken voor de verdeling 3/2/2, waarbij mij niet helder is hoe de twee zetels voor natuur worden ingevuld.

De Drentse staten hebben echter een aparte verantwoordelijkheid.

Het nu voorliggende voorstel is naar onze mening geen goed compromis. Onze natuur, de rust en de ruimte, ons werkelijke kapitaal is in de voorgestelde verdeling niet goed vertegenwoordigd. Een verhouding van vier zetels voor de landbouw en één voor de natuur, is niet goed, want betekent een ondervertegenwoordiging van ons echte kapitaal.

De voorgestelde verdeling is gebaseerd op economische belangen en een onderwaardering van de natuur.

In een aantal andere provincies is nog geprobeerd tot een andere systematiek te komen, maar daar is het nu te laat voor.

De nieuwe wet was wel degelijk bedoeld om verandering te brengen in de trits belang-betaling-zeggenschap. In de nieuwe wet vindt de verdeling plaats aan de hand van aard en omvang, maar uiteindelijk wordt toch ook nu de economische waarde gebruikt om tot een zetelverdeling te komen. Daarmee verandert de nieuwe wet niet veel aan de bestaande situatie, terwijl dat toch wel de bedoeling was.

Via Overijssel kreeg ik een treffend citaat doorgemailed van de voorzitter van de Unie van Waterschappen. Ik citeer: "Het stelsel van geborgde zetels is volgens de wetsgeschiedenis bedoeld om te garanderen dat alle belangengroepen daadwerkelijk vertegenwoordigd zijn. Een verdeling van de geborgde zetels op basis van waardeverhoudingen strookt niet met dit uitgangspunt. Het heeft bovendien als resultaat dat de categorie natuur slechts één geborgde zetel krijgt toegekend, hetgeen niet kan worden aangemerkt als garantie voor een voldoende en continue vertegenwoordiging van het belang van deze categorie. Alles overziend bepleiten wij daarom een verdeling van drie zetels ongebouwd, twee zetels natuur en drie zetels bedrijfsgebouwd".

Dit is, voor alle duidelijkheid, dus niet de mening van een natuurorganisatie, maar de mening van de voorzitter van de Unie van Waterschappen; en dat zegt naar ons idee toch wel iets.

Is het nu reëel dat in Drenthe de verhouding 4:1 is? Voor ons is dat geen vraag en dat is de reden dat wij dit punt uit het hele verhaal dat natuurlijk over veel meer gaat dan alleen de geborgde zetels, lichten.

Met heel veel natuurorganisaties maken wij ons zorgen dat uit de bestuurlijke afwegingen die aan de voorgestelde verdeling ten grondslag liggen, heel weinig waardering voor de natuur spreekt.

GroenLinks heeft altijd en laatstelijk nog in de statencommissie gezegd voor de verdeling 3/2/2 te gaan. Dat is voor ons de beste keus, mede omdat er dan slechts seven geborgde zetels nodig zijn. Bij meer geborgde zetels wordt het verhaal al iets minder democratisch.

Ik doe een oproep aan de VVD. Die partij heeft zich in de verkiezingstijd heel nadrukkelijk geprofileerd als een groene partij. Laat dat groen nu dan ook zien door de natuur niet af te schepen met een kwart van het aantal zetels dat de landbouw is toebedacht. Het zojuist door mij voorgelezen citaat was van een lid van de fractie van de VVD in de Eerste Kamer, tevens dijkgraaf en voorzitter van de Unie van Waterschappen. Als een dergelijk groot VVD-lid zegt dat de voorgestelde verdeling geen garantie biedt voor een voldoende en continue vertegenwoordiging van het belang van de natuur moet de statenfractie van de VVD in Drenthe zich nog eens heel goed achter de oren krabben.

Ik doe ook een oproep aan de ChristenUnie. Die fractie steunde de door de PvdA bij de algemene beschouwingen ingediende motie om te komen tot een verdeling van 3/2/2 niet. "Tot verdriet van anderen", zo werd erbij gezegd, "maar misschien ook wel tot verdriet van onszelf, want het plezierige van de motie is dat natuurorganisaties misschien een extra zetel kunnen krijgen". Mijn oproep aan de ChristenUnie is daarom het amendement dat ik zal indienen, wel te steunen. Hiermee kan het verdriet misschien omslaan en natuurplezier, want de ChristenUnie wil de natuurorganisaties er kennelijk wel een zetel bij geven. Dat kan nu. Nu Groningen voor de verdeling 3/2/2/1 heeft gekozen, waarbij de invulling van de tweede 2 nog niet helemaal duidelijk is, is er alle reden om ook in Drenthe voor die verdeling te kiezen.

Mijnheer de voorzitter. Ik zal dan nu een amendement indienen, dat is medeondertekend door de fracties van de PvdA en de SP.

Amendement A1

*Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op 6 februari 2008,
ter behandeling van statenstuk 2008-314*

inzake: Vaststelling gewijzigde reglementen voor de waterschappen Hunze en Aa's, Noorderzijlvest, Reest en Wieden en Velt en Vecht.

Besluiten:

Aan het eind van de volgende zinsneden toe te voegen:

(...vast te stellen), met dien verstande dat

- *in het reglement voor het Waterschap Reest en Wieden in artikel 6 het getal 23 wordt vervangen door 22;*

en de onderdelen b, c en d als volgt luiden:

b. drie leden de categorie Ongebouwd;

c. twee leden de categorie Natuurterreinen

d. twee leden de categorie Bedrijven.

in artikel 7, eerste lid, het getal 2 wordt vervangen door 1;

en in artikel 7, tweede lid, het getal 4 wordt vervangen door 3.

- *in de reglementen voor het waterschap Hunze en Aa's resp. het waterschap Noorderzijlvest, in artikel 6 de onderdelen b en c als volgt luiden:*

b. drie leden de categorie Ongebouwd;

c. twee2 leden de categorie Natuurterreinen;

in artikel 7, tweede lid, het getal 4 wordt vervangen door 3.

- *in het reglement voor het waterschap Velt en Vecht, in artikel 6, de onderdelen c en d als volgt luiden:*
 - c. *twee leden de categorie Natuurterreinen;*
 - d. *twee2 leden de categorie Bedrijven;**in artikel 7, eerste lid, het getal wordt vervangen door 1.*

- *de bijbehorende artikelsgewijze toelichtingen dienovereenkomstig worden aangepast.*

Toelichting

Dit amendement strekt ertoe om in alle vier de reglementen de verhouding in de geborgde zetels aan te passen conform de verdeling 3/2/2 (dat wil zeggen ongebouwd, respectievelijk natuurterreinen, respectievelijk bedrijven). Dat leidt bij het waterschap Reest en Wieden tot 1 zetel minder in het algemeen bestuur.

De VOORZITTER: Dit amendement maakt deel uit van de beraadslagingen.

(Mevrouw Haarsma en de heer Bats verschijnen ter vergadering.)

Mevrouw VAN DE VIJVER: Mijnheer de voorzitter. De vraag van vanmiddag is of de staten van Drenthe de moed hebben - ik had eerst opgeschreven "het lef" - om bij het vaststellen van de reglementen van de waterschappen te laten zien dat de natuur in Drenthe echt belangrijk is. Wij praten al heel lang en zeer regelmatig over de waarde van de natuur voor onze provincie en daarbij vliegen dan getallen, bedragen en aantallen over tafel. We hebben geprobeerd hoeveelheden groen te vangen in vierkante meters en euro's; ik heb mij daar ook aan bezondigd. Maar waar gaat het nu eigenlijk om?

Het college van de provincie Drenthe, de provincie waar het goed wonen is, waar de natuur het groene kapitaal wordt genoemd en de provincie die haar economische ontwikkeling vooral wil halen uit recreatie en toerisme, bedrijfstakken die afhankelijk zijn van landschap en natuur, de provincie die met een hunebed op een bus het hele land doortrekt om alle andere Nederlanders en buurlanders ervan te overtuigen dat het goed toeven is in deze provincie dat college meent te kunnen volstaan met niet meer dan een geborgde zetel voor de natuur in de besturen van de waterschappen. Dat college meent dat met 1 van de 23 zetels in het algemeen bestuur, als het om kwalitatief en kwantitatief waterbeheer gaat, de groene belangen voldoende geborgd zijn.

De fractie van de PvdA is van mening dat met die verdeling de Drentse natuur, maar vooral de inwoners van deze provincie die elke dag het belang van natuur voor het dagelijks welzijn aan den lijve ondervinden, ernstig tekort worden gedaan. De vraag is of wij, de PS van Drenthe, hier vandaag wél een factor van betekenis vormen.

Tegen het college van GS durf ik zeggen: "U hebt een goed stuk werk verricht, wij kunnen op twee artikelen na instemmen met deze reglementen".

Wij menen niet te kunnen volstaan met het bewijzen van enkel lippendienst aan de belangen van natuur en landschap in Drenthe als het gaat om de medezeggenschap over het waterbeheer. Dan zijn 2 zetels het minimum, al was het maar om de continuïteit te bewaken.

In het waterschapsysteem kent men niet het systeem van burgervervanging of commissieleden/niet bestuursleden, een lid van het algemeen bestuur moet het echt helemaal zelf doen en kan pas worden vervangen als hij langer dan twee maanden ziek is. Met andere woorden: één zetel is geen zetel.

De kaders van de nieuwe waterschapswet bieden ons de ruimte en de mogelijkheden. Het is aan ons, de staten van Drenthe, om invulling te geven aan een van de overwegingen die aan de wet ten grondslag lagen, namelijk de categorieën die meer belang hebben bij goed waterbeheer een échte stem te geven in het bestuur van het waterschap.

Er is volgens mij in deze statenzaal geen enkele partij die van mening is dat natuur en landschap voor Drenthe niet van groot belang zijn. Het moet dan ook niet zo moeilijk zijn het eens te worden.

Intussen is vanochtend in Groningen een besluit genomen dat wat ons betreft een opening biedt. Die opening is gevonden in het aanwijzen van een geborgde zetel die door de agrarische natuurvereniging in overeenstemming met de Milieufederatie wordt bezet. Dat is een heel interessante optie, wel zo interessant dat het amendement dat door de heer Langenkamp is gecomponeerd en dat dezelfde strekking heeft, door ons is ondertekend.

Ik ben dan ook heel nieuwsgierig naar de reactie van de andere partijen en de gedeputeerde op dit wijzigingsvoorstel.

De heer LAMMERS: Mijnheer de voorzitter. Onze aloude Nederlandse waterdemocratie lijkt langzaam te veranderen in een algemene democratie. De gedeputeerde heeft in de afgelopen vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid al aangegeven dat er in de redelijk nabije toekomst een evaluatie komt van hoe het nieuwe systeem met lijsten en een beperkt aantal geborgde zetels werkt en hoe het dan weer verder zal moeten. Het CDA is erg benieuwd hoe een en ander zich in de nabije toekomst zal ontwikkelen.

Op dit moment buigen de staten van Drenthe zich over een wijziging van de waterschapsreglementen als gevolg van de nieuwe waterschapswet. Er zijn ontwikkelingen die het CDA tevreden stellen, zoals de keuze voor LTO als aanwijzende organisatie voor de ongebouwde zetels. Verder zijn wij blij dat er geen kiesdistricten komen en dat de algemene besturen enigszins beperkt van omvang blijven, want uiteindelijk is het toch altijd weer de burger die alles moet betalen.

De waterschapswet stelt dat het belang dat een categorie heeft bij de taken die de waterschappen uitvoeren bepalend is voor de zeggenschap, in dit geval het aantal geborgde zetels.

Het IPO heeft na consultatie van de Unie van Waterschappen de economische waarde van het te beschermen belang als basis voor de mate van zeggenschap in het voorbeeldreglement opgenomen. En hoewel er in het leven ook andere waarden zijn, is het CDA het volstrekt met het college eens dat de economische waarde een objectieve en transparante maatstaf is. De wet verbreekt nu de traditionele trits belang-betaling-zeggenschap, waarbij vooral het vervallen van de relatie tussen betaling en belang nieuw is en nog wat onwennig aanvoelt. Het zij zo.

Echter, zowel de nationale democratie als de waterdemocratie heeft gesproken en het CDA acht het niet goed om via als het ware een achterdeur de relatie tussen betaling en zeggenschap weer te herstellen, al heeft het CDA zeker sympathie voor de categorie bedrijven die inderdaad veel betaalt, zij het dan voor de zuivering.

Mevrouw VAN DE VIJVER: Als er ook andere waarden in het leven zijn, wat is voor het CDA dan de waarde van de natuur. Het gaat bij natuur toch niet alleen om waarde in euro's?

De heer LAMMERS: Die andere waarden zijn er zeker, maar in dit geval hebben wij ervoor gekozen de economische waarde de maatstaf te laten zijn. Wij hebben de sommetjes van de gedeputeerde gekregen en daar doen we het mee.

Mevrouw VAN DE VIJVER: Maar waarom moet het dat de economische waarde zijn? Het is toch niet zo dat je altijd alles in euro's, in economische waarde kunt vertalen? Er moet toch meer zijn dan alleen de pecunia?

De heer LAMMERS: O, daarover kunnen wij heel lang filosoferen, maar mevrouw Van de Vijver kan die vraag ook aan de gedeputeerde stellen, want ook zij noemt de economische waarde.

Mevrouw VAN DE VIJVER: Maar ik stel de vraag aan de heer Lammers.

De heer LAMMERS: Ik vind het een heel goede keuze, want die waarde is objectief en transparant. Daarom zijn wij voor het hanteren van die waarde.

De heer LANGENKAMP: Ik ben bewust de vraag over functionele en algemene democratie uit de weg gegaan, maar de heer Lammers introduceerde daarnaast nog het begrip nationale democratie. Wat bedoelt hij daarmee?

De heer LAMMERS: Daarmee bedoel ik het proces in de Tweede Kamer. De waterschapswet is in overleg tussen regering en Tweede Kamer totstandgekomen.

De heer LANGENKAMP: Het is dus gewoon algemene democratie.

De heer LAMMERS: Ja. Het was niet mijn bedoeling verwarring te stichten.

Wij achten de afhandeling door het college van door de Kamer van Koophandel ingediende zienswijze voldoende. Het CDA is blij dat natuur nu ook voor het eerst een kwaliteitszetel krijgt in de waterschapsbesturen en dat de boeren recht is gedaan, zoals blijkt uit de door LTO ingediende zienswijze.

En zo hebben wij dan een broos bouwwerk, zoals de gedeputeerde zei, een bouwwerk dat weliswaar niet ideaal is, maar waaraan het CDA, mede vanwege de bestuurlijke complexiteit omdat waterschappen nu eenmaal stroomgebied gericht zijn, niet wil morrelen.

Het voorstel van het college kan rekenen op de volledige instemming van de oppositiepartij CDA.

De heer BALTES: Mijnheer de voorzitter. Vandaag worden wij geacht de gewijzigde reglementen voor de waterschappen vast te stellen. Dit is de volgende stap in het implementatietraject van de nieuwe waterschapswet. Deze nieuwe wet beoogt te komen tot modernisering van het waterschapsbestel: all-inwaterschappen met als taak watersysteembeheer en waterzuivering. Kleinere, meer slagvaardige besturen, landelijke verkiezingen over de totale waterschapsgebieden op basis van kieslijsten, dus geen kiesdistricten, en uitgebreide campagnemogelijkheden in combinatie met de mogelijkheid van schriftelijk stemmen, eventueel via internet, moeten de belangstelling voor deze verkiezingen verhogen. Daarnaast is er nog de vereenvoudiging van de financiering. De fractie van de VVD stemt van harte in met deze uitgangspunten.

Het huidige voorstel is volgens de gedeputeerde een broos compromis dat moeizaam tot stand is gekomen.

In de commissie is uitgebreid gesproken over de geborgde zetels, waarbij het met name ging om de aantallen en de wijze van verdeling over de categorieën agrarisch, bedrijven en natuur.

Wat ons betreft doen wij de discussie daarover nu niet over, want als het aan de Eerste Kamer ligt, is het sowieso de laatste keer dat er nog sprake is van geborgde zetels. Op advies van de Eerste Kamer heeft staatssecretaris Huizinga al aangekondigd dat er een commissie komt die de verkiezingen zal evalueren en advies zal uitbrengen over de vraag of in 2012 de volledige omslag richting een algemeen bestuur zonder geborgde zetels kan worden gemaakt.

Wat wij graag willen is dat er in de betrokken provincies eensluidende uitkomsten komen. Of dat gaat lukken, weten wij op dit moment nog niet. Groningen heeft al een besluit genomen, maar hoe dat er precies uit ziet, is op dit moment nog onzeker en in Overijssel moet het allemaal nog gebeuren. Kan de gedeputeerde ons inzicht verschaffen in de meeste actuele stand van zaken en kan zij ook schetsen hoe het proces verloopt als er onverhoopt geen sprake zal zijn van eensluidende uitkomsten?

Ik kom op het amendement van GroenLinks.

De VVD een groene partij? Het is een kwestie van interpretatie.

De heer LANGENKAMP: Neemt de heer Baltès dan de woorden die zijn partij hierover in verkiezingstijd heeft gesproken, terug?

De heer BALTES: Nee.

De heer LANGENKAMP: Gelukkig. Dus de VVD blijft een groene partij.

De heer BALTES: Nou ja, wij dragen de natuur een warm hart toe.

De heer LANGENKAMP: Niks "nou ja", het is ja of nee. Het is toch een andere partij dan de VVD die nooit "ja" of "nee" zegt?

De heer BALTES: Dan zeg ik: "Ja."

Mevrouw VAN DE VIJVER: Deze discussie doet mij denken aan het voorbeeld dat dan altijd wordt genoemd: een beetje zwanger kan niet. Een beetje groen is dan ook heel erg lastig; het is groen of niet groen.

De heer BALTES: Ik heb het al gezegd: wij doen van alles, wij zijn ook voor van alles en wij zijn dus ook voor groen.

Natuurlijk vinden wij natuur van belang; alleen gaat het nu ook om de definitie en de waardering van dat belang en daarover verschillen wij wel van mening. Als de economische waarde wordt gebruikt als verdeelsleutel voor de bepaling van dat belang, zouden de natuurorganisaties niet een zetel krijgen, ook geen halve, hooguit 0,2 of 0,3 zetel. Wij hebben er geen probleem mee dat de natuur een zodanig belang krijgt toebedeeld dat daar via een soort van correctie een zetel voor beschikbaar komt. Met die verdeelsleutel hebben wij geen moeite. Gaat het dan altijd om geld? Nou nee, want in dat geval zouden de natuurorganisaties helemaal geen vertegenwoordiging krijgen.

Mevrouw Van de Vijver vraagt zich af of de natuur wel recht wordt gedaan wanneer zij een van de 23 zetels krijgt toegewezen. Als het om de geborgde zetels gaat, is dat wat ons betreft wel het geval. Maar dat betekent nog niet dat diezelfde natuurorganisaties niet hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen en met een eigen lijst de verkiezingen in kunnen gaan om op die manier hun positie te verbeteren. Natuurlijk zullen wij alle door de heer Langenkamp in zijn amendement opgenomen cijfers wel serieus bekijken.

Ons is op dit ogenblik nog niet duidelijk of in Groningen is gekozen voor de verdeling 3/2/2, 4/2/1 of 3/2/1/1. Ik weet ook niet of het überhaupt mogelijk is nog een nieuwe categorie te introduceren, of nieuwe aanwijzende organisaties in categorieën. Ik krijg, zo mogelijk, graag een antwoord op die vragen.

De heer WESTERHOF: Wellicht is het goed straks om een schorsing te vragen om die informatie boven tafel te krijgen. Die informatie kan het debat alleen maar verhelderen.

De heer BALTES: Dat komt straks dan wel.

De heer KLAVER: Is het niet veel verstandiger om te spreken over hoe Drenthe het wil doen en niet over hoe Groningen het wil regelen?

De heer BALTES: En dat vraagt de heer Klaver aan mij?

De heer KLAVER: Ik vraag het aan de heer Westerhof en aan mevrouw Van de Vijver en aan al die anderen die steeds verwijzen naar Groningen. Er gaat niets boven Groningen, maar wij spreken vanmiddag over Drenthe.

De heer BALTES: Dat klopt.

De heer WESTERHOF: Mijnheer de voorzitter. Het standpunt van de SP is helder: wat ons betreft geen waterschappen, hun taken moeten gewoon aan de provincie worden overgedragen. C'est tout.

Morgen is vandaag gisteren geworden. De wijsheid van vandaag moet de juiste keuze opleveren. Vandaag bepalen wij hoe het wordt met de geborgde zetels. Ik vind dat vandaag de wijsheid een hoger niveau moet hebben dan de onderlinge belangen.

De volgende verkiezingen zijn slechts van belang voor de komende vier jaar. Toch is de discussie over de geborgde zetels meer dan interessant en belangrijk.

Drenthe is natuur, rust en ruimte, ik refereer nu aan de woorden van mevrouw Van de Vijver.

Er is sprake van een jarenlange, soms moeizame samenwerking van natuurorganisaties en boerenorganisaties. Soms was er strijd, soms een genoeglijk overleg. Het resultaat hiervan is nu op de publieke tribune te zien: de Milieufederatie zit pal naast de LTO. Wie had dat kunnen denken.

De noodzaak voor een evenwichtige verdeling van de zetels is hiermee voorspelbaar geworden. De SP pleit daarom voor een extra geborgde zetel voor natuur. Zo'n geborgde zetel is praktisch voor de mensen die deze functie moeten uitvoeren. Het blijft immers mensenwerk, en alweer refereer ik aan de woorden van mevrouw Van de Vijver.

Ook wij hebben over de hele kwestie overleg gehad met LTO en onze conclusie is dat de extra zetel voor natuur gerechtvaardigd is.

De heer MEDEMBLIK: Mijnheer de voorzitter. Er moet mij eerst even iets van het hart. Ik ben nog nooit zoveel gebeld over de statenagenda als de afgelopen vijf dagen over dit onderwerp. Helaas was er geen enkel telefoontje bij van een inwoner van Drenthe.

Mevrouw VAN DE VIJVER: Maar volgens mij woon ik wel in Drenthe.

De heer MEDEMBLIK: Voorzitter. Aan de orde zijn de reglementen voor de vier waterschappen die werkzaam zijn op het grondgebied van Drenthe. De regelgeving wordt in het voorliggende voorstel op een aantal punten gewijzigd. De achterliggende gedachte hierbij is vereenvoudiging en vergroting van de transparantie van het waterschapsbestel en verbetering van de democratische legitimiteit van de waterschappen.

Vanuit deze doelstelling hebben wij naar dit voorstel gekeken. Samenbundeld in een vijftal rubrieken worden de wijzigingen voorgesteld. Met name de verdeling van de geborgde zetels speelt een belangrijke rol, althans voor de gebundelde belangen van bedrijven, natuur, landbouw en overig ongebouwd.

Op het voorstel van het college zijn zienswijzen ingebracht, die wij bestudeerd hebben. Daar waar nodig is door de gebundelde belangen in onze fractie een mondelinge toelichting gegeven.

Het voorliggende voorstel is een stap in het proces naar volledige democratie bij de waterschappen, althans zo ziet het er nu naar uit. De aangekondigde evaluatie moet uiteraard nog plaatsvinden. Wij mogen ons hierbij ook terecht afvragen of algemene democratie past bij een functionele organisatie als een waterschap is. Maar die vraag mogen wij later beantwoorden.

Kan de ChristenUnie instemmen met het collegevoorstel?

Met name de verdeling van de geborgde zetels is ook voor de ChristenUnie een punt voor een stevige discussie. Ik wil eerst iets zeggen over de economische waarde als onderbouwing voor de zetelverdeling.

De door het college aangebrachte fundering onder de toekenning van de geborgde zetels is de economische waarde. Maar dit is niet het enige en unieke criterium. De betaling bijvoorbeeld zou volgens de memorie van toelichting ook meegewogen kunnen worden. En zo zijn er verschillende manieren om naar de zetelverdeling te kijken.

De wetgever echter noemt als basis aard en omvang van het belang. Aard en omvang moeten ergens aan afgemeten kunnen worden, wil er sprake zijn van een objectieve maatstaf. In een aantal zienswijzen wordt erop gewezen dat het algemeen nut van bijvoorbeeld natuurterrein niet voldoende uit de verf komt. De andere fracties in deze staten hebben hier ook op gewezen. Mijn vraag is dan: maar hoe bepaal je dat algemeen nut? De beleving van een stuk natuur is immers subjectief. Kortom, wij begrijpen de objectivering van de aard en omvang in de vorm van economische waarde. Maar waarde in het economisch verkeer, ofwel courantheid in verhandelbaarheid, is en blijft een objectieve factor. Het toepassen van die economische waarde leidt tot een zetelverdeling zoals nu is voorgesteld. De onderbouwing hiervoor hebben wij de afgelopen week van het college gekregen. Echter, de wijze van verdeling van de geborgde zetels alleen kan voor onze fractie niet doorslaggevend zijn als het erom gaat het voorstel te steunen. Er is meer dan economische waarde. Ik heb van mijn fractiegenoten geleerd dat er meer is dan ratio alleen en dat het ook mogelijk is bewust voor een andere weg te kiezen. Laten wij daarom eens kijken wat er nog verder aan afwegingen ligt.

Men kan zich voorstellen dat natuur nadrukkelijker in de verdeling van de geborgde zetels tot uiting komt. Op zich is dat een prima gedachte, die ons als ChristenUnie ook past. Een nadrukkelijke invulling van het begrip rentmeesterschap is van toepassing op natuurbeheer. Maar dat geldt dan toch ook voor landbouw en uiteindelijk toch ook voor bedrijven die met grond en water omgaan? Dus een voorkeursbehandeling op dat begrip baseren, doet recht aan de natuurvertegenwoordigende organisaties, maar schiet richting landbouw en bedrijven tekort.

Iets anders. Een zetelverdeling van 2/2/2 waarna de zevende zetel in de grabbelton gaat, kan ook en klinkt logisch, maar is onzes inziens niet haalbaar. In de historische ontwikkeling van het waterschapsbestuur, waarin natuur nu eindelijk een eigen zetel krijgt, zou dat een te hoog gegrepen ideaal zijn.

De heer LANGENKAMP: De heer Medemblik hield een verhaal over natuur dat mij aansprak. Hij zei dat de waarden van de natuur op de een of andere manier gehonoreerd moeten worden en ook daarmee was ik het eens. Maar daarna zei hij dat dit ook geldt voor bedrijven en landbouw. Die categorieën worden echter via hun economische waarde gehonoreerd. Dan kan de heer Medemblik toch niet zeggen dat voor deze drie categorieën dezelfde maatstaven gehanteerd moeten worden?

De heer MEDEMBLIK: Een vierkante meter natuurterrein heeft ook een WOZ-waarde.

De heer LANGENKAMP: Het verhaal dat de waarde van natuur moeilijk in geld is uit te drukken, is juist. De toegevoegde waarde van landbouw en ongebouwd is echter, in tegenstelling tot die van natuur, wel meetbaar en staat ook in dit stuk. Daarom heeft de natuur toch een plusje extra nodig?

De heer MEDEMBLIK: Dat geldt dan toch ook voor landbouw en bedrijven? Als ik een subjectief element inbouw door uit te spreken dat ik natuur zo belangrijk vind dat die bovenop de WOZ-waarde een extra waarde moet krijgen dan kan ik dit ook zeggen als het om landbouw en bedrijven gaat. Van het grondgebied van Drenthe heeft 70% een landbouwbestemming, dus dat is nogal wat.

De door de heer Langenkamp bepleite weg is de weg van subjectiviteit en via die weg komen wij er nooit uit.

De heer LANGENKAMP: Ik heb een fractiegenoot van de heer Medemblik wel eens horen zeggen dat hij met plezier over een bedrijventerrein wandelt en toen dacht ik dat er een grapje werd gemaakt.

De heer MEDEMBLIK: Die fractiegenoot was ikzelf. Hieruit blijkt wel dat het subjectief is: de een gaat naar een bos en de ander maakt een wandeling over een industrieterrein.

De heer LANGENKAMP: Meent de heer Medemblik dat echt?

De heer MEDEMBLIK: Nee.

De heer LANGENKAMP: Nou, doe het dan ook niet!

De heer MEDEMBLIK: Ik geef hiermee aan dat de waardering...

De heer LANGENKAMP: De heer Medemblik moet hier wel zeggen wat hij echt meent, anders schieten wij er niets mee op.

De heer MEDEMBLIK: Ik geef hiermee aan dat zonder het hanteren van objectieve maatstaven het ondoenlijk is natuur, landbouw en bedrijven te waarderen.

De heer LANGENKAMP: En dus moet de natuur er een plusje bij krijgen.

De heer MEDEMBLIK: Dat is de mening van de heer Langenkamp. Maar waarom bedrijven en landbouw dan niet? De heer Langenkamp vindt die categorieën blijkbaar minder belangrijk.
Voorzitter. Ik maak mijn betoog af.

Mevrouw VAN DE VIJVER: Voorzitter. De heer Medemblik zegt dat die toegekende waarde dan subjectief bepaald is. Maar is dat nu niet precies waarvoor wij hier zitten, voor het maken van een keuze op het moment dat niet allemaal meer uit te rekenen is? Als het allemaal uit te rekenen zou zijn, konden wij het maken van keuzes wel overlaten aan de accountants in dit huis en konden wij naar huis gaan. Maar het is ónze verantwoordelijkheid om op het goede moment de goede keuze te maken, soms los van cijfers en euro's.

De heer MEDEMBLIK: Ik wil als statenlid kunnen uitleggen waarom en op welke wijze 7, 8 of 9 geborgde zetels worden verdeeld. Ik vind het dan belangrijk een objectieve maatstaf te hebben, waarop ik terug kan vallen wanneer ik moet uitleggen waarom de landbouw 4, de bedrijven 2 en de natuur 1 zetel krijgen in de twee noordelijke waterschappen.

Mevrouw VAN DE VIJVER: Dus de heer Medemblik heeft altijd getallen en bedragen nodig om uit te leggen waarom hij voor iets gekozen heeft?

De heer MEDEMBLIK: Nee. Maar als ik de gelegenheid krijg mijn betoog af te maken, zal duidelijk worden waarom het niet alleen om economische waarde gaat.

De VOORZITTER: Maar eerst wil de heer Lammers nog een interruptie plaatsen.

De heer LAMMERS: Voorzitter. Ik wil de heer Medemblik een handje helpen. De waarde van natuurterreinen is moeilijk te bepalen en op grond van de economische waarde zou natuur dan niet meer dan 0,2 of 0,3 zetel krijgen. Natuur krijgt nu een zetel omdat de wet voorschrijft dat elke categorie minimaal 1 zetel moet hebben. Dat is een rechttoe rechtaanredenering die het mogelijk maakt die verdeling aan iedereen uit te leggen.

De heer MEDEMBLIK: Ik krijg dus steun van het CDA.

Voorzitter. Ik begin even opnieuw. Een zetelverdeling van 2/2/2 en de laatste zetel in de grabbelton is ook mogelijk. Die verdeling klinkt ook logisch, maar is onzes inziens niet haalbaar. In de historische ontwikkeling van het waterschapsbestuur, waarin natuur nu eindelijk een eigen zetel krijgt, zou dat een te hoog gegrepen ideaal zijn. Wij moeten nuchter en reëel zijn. Wij weten dat het huidige compromis niet altijd onder lofzangen tot stand is gekomen, wat overigens niet wil zeggen dat het college opnieuw aan de slag moet gaan omdat er politiek sterke argumenten zijn om met een andere zetelverdeling te komen. Het gaat uiteindelijk om de politiek-inhoudelijke argumenten.

Wat blijft er dan over? Dat is toch een verdeling op basis van aard en omvang. Mijn fractie wil een eerlijke en rechtvaardige beslissing nemen. Ik wil uit kunnen leggen waarom de nu voorgestelde verdeling van de geborgde zetels juist is. Op basis van subjectieve argumenten als "ik gun het de natuur zo graag", "landbouw doet toch ook zo zijn best", of "bedrijven leveren ook hun bijdrage" kom ik er niet uit. De aard en omvang, weergegeven door de economische waarde, is voor ons verdedigbaar. Niet volmaakt, maar wel voldoende. En vergeef mij mijn opmerking hierover, maar geen van de belangenorganisaties en geen van de partijen in deze zaal heeft een andere objectieve maatstaf neer kunnen leggen.

Ten slotte. De ChristenUnie hecht aan het slagen van de verkiezingen in november. Laten wij als partijen met lijsten komen waaruit af te leiden valt welke belangen we belangrijk vinden: landbouw, natuur of bedrijven. Elke politieke partij kan zich prima profileren en een van sectoren, desgewenst, meer steunen dan de andere. Daar energie in steken zal echte winst in het algemeen bestuur van de waterschappen opleveren. En dat lijkt ons beter dan nu de primaire zetelverdeling via borging te forceren.

Concluderend: wij stemmen in met het voorliggende statenstuk.

Mevrouw KLIP: Mijnheer de voorzitter. Ik wil eerst even wat verwarring uit de weg ruimen. Hier staat een liberale, groene gedeputeerde.

Voorzitter. Met de heer Medemblik ben ik bang dat de inwoners van Drenthe vanavond niet gekluisterd aan de buis of de radio zullen zitten om te horen wat over dit onderwerp is besloten, maar dat betekent niet dat het onderwerp geen aandacht verdient. Want - en ik ben het alweer met de heer Medemblik eens - natuurlijk moeten wij inzetten op algemene verkiezingen. Dat is ook de essentie van de nieuwe waterschapswet en het aantal geborgde zetels is daarbij slechts een overgangssituatie.

Wij moeten proberen tot een objectieve maatstaf te komen en de discussie is dan of dit tegenover de sector natuur wel helemaal eerlijk is. Natuurlijk heeft de natuur naast economische ook maatschappelijke waarden, maar dat geldt ook voor de andere categorieën. Maar wij zeggen toch ook niet dat bijvoorbeeld een melkfabriek een grotere maatschappelijke waarde vertegenwoordigt dan bijvoorbeeld een tabaksfabriek?

De betaling is natuurlijk ook een behoorlijk objectief element. Maar bedrijven betalen heel veel, omdat zij relatief voor veel vervuiling zorgen. Maar moeten bedrijven dus meer geborgde zetels krijgen omdat zij meer vervuilen? De bijdrage van natuurbeherende organisaties gaat landelijk terug van € 12 miljoen naar € 2 miljoen. En op basis van dit bedrag zou de zetelverdeling ook heel anders kunnen zijn.

Maar voor de komende vier jaar is voor een objectief argument gekozen.

Voorzitter. Uit de bijdragen van de fracties maak ik op dat een meerderheid van de staten voor het door het college voorgelegde voorstel is.

De heer WESTERHOF: De woorden van mevrouw Klip betekenen dat als er ooit een regering komt die de WOZ-waarde van natuurterreinen op nul stelt, de natuurorganisaties uit het bestuur van de waterschappen verdwijnen.

Mevrouw KLIP: Nee, dat betekent het niet, want de heer Lammers merkte zojuist al terecht op dat de wetgever ook heeft bepaald dat de drie vastgestelde categorieën elk minimaal een zetel krijgen. Dat is in de wet vastgelegd.

De heer MEDEMBLIK: De WOZ-waarde wordt niet door de overheid vastgesteld, die waarde wordt bepaald door de markt. Die waarde is dus objectief.

De heer WESTERHOF: Maar € 5.000,-- voor een hectare bosgrond is als handelswaarde toch wel wat laag. Als de heer Medemblik mij zo'n stukje kan aanwijzen, zal ik de eerste zijn om het te kopen.

De heer MEDEMBLIK: De heer Westerhof spreekt nu over de marktprijs. Overigens denk ik dat er wel mensen zijn die hun grond voor die prijs willen verkopen.

Mevrouw KLIP: Voorzitter. Mevrouw Van de Vijver en de heer Baltès vroegen naar het besluit van Groningen. Ik kom daar straks nog wel even op terug, want het gaat in de discussie in deze staten in de eerste plaats om Drenthe, zoals de heer Klaver al terecht opmerkte, hoewel er natuurlijk een duidelijke relatie is met niet alleen Groningen maar ook met Overijssel.

De heer Baltès vroeg wat er gebeurt als er met betrekking tot de grensoverschrijdende waterschappen door de daarbij betrokken provincies geen eensluidend besluit wordt genomen. Gisteren is hierover nog contact geweest met het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, maar er kon geen eensluidend antwoord worden gegeven. De wet zegt, dat in de 26 waterschappen de verkiezingen op een en dezelfde dag moeten plaatsvinden. Maar als alleen Groningen en Drenthe het niet eens worden, weet ik niet of wel besloten zal worden de landelijke verkiezingen op te schorten.

Voorzitter. Ik wil ten slotte nog ingaan op wat in Groningen is besloten. In de staten van Groningen is een amendement ingediend en na een aantal schorsingen hebben de staten van Groningen besloten in de twee noordelijke waterschappen van de vier geborgde zetels voor agrarisch van een de bezetting niet te laten aanwijzen door LTO maar door BoerenNatuur, een koepelorganisatie van agrarische natuurverenigingen, in overeenstemming met de visie van de Milieufederatie Groningen en de Milieufederatie Drenthe.

De heer KLAVER: Voorzitter. Is dan in Groningen wel vastgehouden aan de verdeling 4/2/1 of is de verdeling veranderd in 3/2/1/1?

Mevrouw KLIP: Ik heb de tekst net gekregen en ik moet er nog even een exegese op loslaten. Voor zover ik heb begrepen gaat het om vier zetels voor ongebouwd, dus agrarisch, waarvan drie aan te wijzen door LTO en één door BoerenNatuur. De tekst is daadwerkelijk veranderd omdat de aanwijzende organisatie een andere is, maar het blijven vier zetels voor ongebouwd. Ik zal de tekst die ik heb ontvangen, laten kopiëren en verspreiden. Hiermee wordt in mijn optiek de politieke discussie binnengehaald en wordt het economisch belang als grondslag voor de zetelverdeling losgelaten.

Drenthe heeft met vier waterschappen te maken en met de provincies Groningen en Overijssel. Ik heb een kaartje ontvangen waarop is aangegeven hoe de organisatie BoerenNatuur verspreid is over de provincies. Die organisatie blijkt vooral actief te zijn in Friesland en Groningen volgt dan met enige tussenruimte, Drenthe telt een zevental kleinere organisaties en in Overijssel is deze organisatie überhaupt niet actief. Ik heb vlak voor de statenvergadering ook gehoord dat LTO Noord verleden week een overeenkomst heeft getekend met BoerenNatuur, waarbij is afgesproken dat als het om agrarische gronden gaat de beleidsbelangen worden behartigd door LTO Noord en de uitvoeringsbelangen door BoerenNatuur. Ik maak hieruit op dat er al duidelijke links zijn tussen LTO en BoerenNatuur.

Dan nog iets over het aanwijzen door LTO. LTO heeft gemiddeld een dekkingsgraad van zo'n 60%. Wij hebben in alle overleggen duidelijk aangegeven dat wanneer LTO de aanwijzende organisatie is voor de vier agrarische zetels, zij zich vanzelfsprekend ook moet verstaan met die boeren die geen lid zijn van LTO. BoerenNatuur is in Drenthe veel dunner gezaaid dan in Groningen.

De heer BALTES: Kan mevrouw Klip ook aangeven of laten uitzoeken of het in Groningen aangenomen amendement een wijziging van het reglement betekent of een wijziging van de toelichting?

Mevrouw KLIP: Het aangenomen amendement betekent een wijziging van het reglement.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Ik verzoek om schorsing van de vergadering.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 16.23 uur tot 16.38 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

TWEEDE TERMIJN

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. Ik vind dat het debat erg teleurstellend verloopt. Wat zijn meetbare waarden, wat zijn politieke idealen? Ik denk dat ik er niet te ver op door moet gaan. In Groningen is het op de een of andere manier gelukt een compromis tot stand te brengen, waarvan ik de clou niet helemaal snap, want in het oorspronkelijke amendement was sprake van de verdeling 3/2/2. De heer Bleker heeft toen de constructie bedacht die is opgenomen in het gewijzigde besluit bij voordrachtnummer 33207 en ik heb begrepen dat de heer Bleker vandaag in de staten van Groningen heeft gezegd zijn uiterste best te zullen doen bij het college van Drenthe om het in Groningen bereikte compromis ook daar doorgevoerd te krijgen. Op de achtergrond speelt hierbij natuurlijk het verhaal dat wanneer de staten van Groningen en Drenthe verschillend besluiten, de minister de knoop zal doorhakken en de verkiezingen eventueel worden uitgesteld. Mijn vraag is of het college contact heeft gehad met de heer Bleker en in hoeverre het college van mening is dat zijn voorstel ook in Drenthe haalbaar is.

De heer KLAVER: Voorzitter. Op de een of andere manier heeft de heer Langenkamp een vooruitziende blik in deze discussie. Maar volgens mij trekt hij zijn conclusies te vroeg. Hij doet in ieder geval niet zijn best om de fracties over de streep te trekken om voor zijn amendement te stemmen. Hij heeft politiek gezien zijn biezen bijna gepakt.

Mevrouw VAN DE VIJVER: Betekent deze opmerking dat het CDA nog nadenkt en nog om te praten is?

De heer KLAVER: Wij denken altijd na en dat doen wij ook nu nog.

De heer LANGENKAMP: Ik vind het interessant dat het CDA nog nadenkt. Ik heb begrepen dat de fractie van het CDA in Groningen met het voorstel van de heer Bleker heeft ingestemd. De heer Klaver zei eerder deze vergadering dat wij puur naar Drenthe moeten kijken, maar wij moeten in dit geval toch inzetten om een gemeenschappelijk standpunt en niet op twee verschillende dingen? Het CDA mag natuurlijk net zo lang nadenken als het wil, maar in de politiek is het soms ook tijd om de knopen te tellen.

De heer KLAVER: De woordvoerder van mijn fractie zal de heer Langenkamp wel uit de droom helpen.

Mevrouw VAN DE VIJVER: Mijnheer de voorzitter. Net als de heer Langenkamp kan ook ik alleen maar mijn teleurstelling uiten over de richting die het debat uitgaat. Velen van ons hebben zich de afgelopen tijd bezighouden met dit onderwerp en iedereen heeft zijn uiterste best gedaan tot een standpunt te komen, dat hij naar eer en geweten tegenover zijn achterban kan verdedigen. Het vreemde is nu dat wij over waterschappen die wij delen met Groningen tot zo totaal verschillende standpunten lijken te komen.

Het opvallendst is in dit verband de mening van het CDA. De heer Lammers laat weten dat de fractie van het CDA in de Drentse staten - een fractie die toch in de oppositie zit - het college steunt, terwijl in Groningen de collegepartij CDA het amendement steunt. Dat vind ik bijzonder. Maar zoals gezegd, ieder heeft zijn eigen verantwoordelijkheid en in deze staten gaat het over hoe het hier in Drenthe moet gaan, maar...

De heer KLAVER: Ik moest even nadenken over een reactie, maar nu heb ik er een. Wat nu gebeurt, heet misschien wel genuanceerde politiek; en ik heb eerder deze middag al begrepen dat zoiets bij de PvdA niet mogelijk is. Je bent zwanger of niet en je bent links of je bent niet links.

Mevrouw VAN DE VIJVER: Kan de heer Klaver mij uitleggen hoe iemand genuanceerd zwanger kan zijn? Bij mij was het altijd wel of niet.

Willen wij richting Den Haag en de rest van het land een beetje goed figuur slaan dan doen wij er goed gaan met de Groningers een eensluidend besluit te nemen. Het zou toch heel raar zijn wanneer wij in dit kleine deel van ons toch al niet zo grote land het niet eens konden worden.

Daarom wil ik de gedeputeerde rechtstreeks vragen of zij mogelijkheden ziet om op de een of andere manier uitvoering te geven aan het amendement dat in Groningen is aangenomen. Ziet zij bijvoorbeeld kans om in overleg te gaan met LTO over de vraag of die organisatie bereid is de 40% van de boeren die niet bij haar is aangesloten wel bij hun voordracht te betrekken, opdat hier de facto wordt aangesloten bij wat in Groningen de jure is vastgelegd? Als de gedeputeerde daartoe mogelijkheden ziet, kunnen de staten van Drenthe misschien toch nog tot een gezamenlijk standpunt komen.

De heer LAMMERS: Mijnheer de voorzitter. Ik hoop dat mevrouw Van de Vijver niet allerlei moeilijke vragen over zwangerschap gaat stellen, want dat is niet mijn specialiteit.

Voorzitter. Op basis van de al eerder door mij genoemde argumenten blijven wij het collegevoorstel steunen. Wij vonden dat de gedeputeerde een goed verhaal hield en dat een goede discussie heeft plaatsgevonden. Onze motieven zijn echter niet veranderd.

De heer Langenkamp heeft in eerste termijn wat vragen gesteld aan andere fracties en daarbij viel het mij op dat hij het CDA oversloeg. Daarom ben ik zelf nu maar even zo brutaal om mee te delen dat wij het door hem ingediende amendement niet zullen steunen. Dat even voor de duidelijkheid.

De heer BALTES: Mijnheer de voorzitter. Wij vinden het collegevoorstel een goed verdedigbaar compromis en wij zullen dat voorstel steunen. Wij zullen tegen het amendement stemmen.

De heer MEDEMBLIK: Mijnheer de voorzitter. Ik heb niets toe te voegen aan mijn betoog in eerste termijn. Ik merk dat de discussie toch weer gaat over dat een van de sectoren graag iets extra's wordt gegund. Ik begrijp dat wel, maar wij willen gewoon een eerlijke en rechtvaardige afweging maken en dat kan alleen op basis van objectieve maatstaven, in dit geval de economische waarden. Nogmaals, dat is niet volmaakt, maar wel voldoende en daarom blijven wij het collegevoorstel steunen en zullen wij tegen het amendement stemmen.

Mevrouw KLIP: Mijnheer de voorzitter. De heer Langenkamp vraagt of ik contact heb gehad met de heer Bleker. De heer Bleker heeft mij vanmorgen in alle vroegte, namelijk nog voor het ontbijt, gebeld en mij het wijzigingsvoorstel voorgelegd. Ik heb tegen hem gezegd het wel een slim geconstrueerd compromis te vinden, maar dat met het loslaten van de economische grondslag een niet objectief criterium wordt ingebracht.

Ik ben met het met de heer Langenkamp en mevrouw Van de Vijver eens dat het te gek voor woorden zou zijn wanneer de provincie niet haar eigen boontje zou kunnen doppen. Wij roepen voortdurend dat wij het Rijk niet nodig hebben, maar als het erop aankomt lijkt het ons niet te lukken. Maar dit betekent natuurlijk niet dat degene die toevallig als eerste een besluit neemt, bepaalt hoe het verder gaat, want als dat wel het geval is, bepaalt Groningen straks wat er in Zeeuws-Vlaanderen gebeurt, omdat besluitvorming altijd een soort van domino-effect heeft.

De vraag is of het college mogelijkheden ziet uitvoering te geven aan het amendement. Rekening houdend met alles wat in deze staten is gezegd - en ik weet dat een meerderheid van de staten voor het voorstel van het college is - kan ik mij voorstellen - ik leg deze optie maar even voor - dat wij in de toelichting op het reglement een aantal zinnen opnemen, waarin wij LTO vragen bij het aanwijzen van hun vertegenwoordigers ook in gesprek te gaan met agrarische natuurbeheerders. In mijn eerste termijn heb ik al meegedeeld dat LTO Noord daarover verleden week al afspraken heeft gemaakt en op basis van die afspraken zou dergelijk overleg vanzelfsprekend moeten zijn. Het college is er echter geen voorstander van dit op te nemen in het reglement.

De heer KLAVER: Mijnheer de voorzitter. De laatste opmerking van mevrouw Klip brengt mij op een dwaalspoor. Wij stellen nu iets vast waar teksten in staan die alleen bij meerderheid van stemmen kunnen worden gewijzigd. Ik ga ervan uit dat de door de meerderheid van de staten aangenomen tekst naar de staatssecretaris gaat en dat mevrouw Klip niet morgen naar aanleiding van de discussie in de staten nog een paar toelichtingen schrijft.

Mevrouw KLIP: Ik geef antwoord op de vraag van mevrouw Van de Vijver wat mogelijk zou zijn en mijn antwoord is dat dit een aanvullende zin in de toelichting zou kunnen zijn, maar dat er geen wijziging wordt aangebracht in het reglement.

De heer KLAVER: Maar de toelichting hoort daarbij.

De VOORZITTER: Ik grijp nu even in. Het gaat om een amendement en de vraag of een amendement kan worden uitgevoerd, is irrelevant. Het voorliggende amendement strekt tot wijziging van de voorliggende verordening en aanvaarding van het amendement betekent dat de verordening wordt gewijzigd. Wanneer het amendement wordt afgewezen, blijft de tekst van de verordening ongewijzigd.

Mevrouw VAN DE VIJVER: Voorzitter. Dat betekent dus dat wat mevrouw Klip vandaag ook toezegt over afspraken die zij zal maken of al heeft gemaakt, dus ook de afspraken die al met LTO zijn gemaakt over de manier waarop die organisatie met de volledige ongebouwde achterban omgaat, er allemaal niet toe doet, omdat het reglement zal luiden zoals dat vandaag door de staten van Drenthe wordt vastgesteld. Groningen heeft dan een ander reglement en de minister zal uiteindelijk beslissen welk reglement het reglement zal zijn. Maar alle afspraken die gemaakt zijn, doen er dan dus niet meer toe, en geldt dit dan ook voor de afspraken die met LTO zijn gemaakt over de 40% van de eigenaren ongebouwd die geen lid zijn van hun organisatie?

De VOORZITTER: Mevrouw Klip heeft natuurlijk alle vrijheid om te praten met wie zij maar wil, dat is haar beleidsvrijheid. Maar de staten van Drenthe stellen een reglement vast. Het voorliggende amendement A1 heeft als strekking het reglement te wijzigen. Als de staten dat amendement aanvaarden, wordt het aldus gewijzigde reglement vastgesteld. Wordt het amendement verworpen, dan wordt het reglement conform het voorliggende ontwerp vastgesteld. Zo simpel is het.

De beraadslaging wordt gesloten.

In stemming komt amendement A1.

Amendement A1 wordt met handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de aanwezige leden van de fracties van PvdA, SP en GroenLinks, tezamen 17 leden, voor aanvaarding van het amendement hebben gestemd, doch de aanwezige leden van de fracties van CDA, VVD en ChristenUnie, tezamen 20 leden, daartegen.

Vervolgens besluiten de staten met handopsteken (20 voor en 17 tegen) overeenkomstig het voorstel van het college.

H. Sluiting

De VOORZITTER: Wij zijn hiermee gekomen aan het einde van onze vergadering. De jonkies onder u begroet ik vrijdagmiddag graag op mijn kamer.

Ik sluit de vergadering.

(De vergadering wordt om 16.54 uur gesloten.)

Vastgesteld in de vergadering van provinciale staten van 19 maart 2008.

, voorzitter

, griffier

TOEZEGGING, gedaan in de vergadering van provinciale staten van 6 februari 2008, gehouden in het provinciehuis te Assen.

Pagina

8. Mevrouw KLIP zegt ten aanzien van de vervoerscapaciteit van het hoogspanningsnet toe dat zodra er belangrijke informatie beschikbaar komt of wanneer zich belangrijke ontwikkelingen voordoen, zij de staten daarover via een notitie zal informeren.